

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobkyně: **Z. S.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

Odbor azylové a migrační politiky

se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2020, čj. OAM-756/ZA-ZA12-P16-2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobkyně se žalobou ze dne 28. 5. 2020 domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“), kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
- 2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existencí důvodů pro udělení azylu za účelem

sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že v případě žalobkyně není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídaný výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Žalobkyně namítla, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany byla jako účastník zkrácena na svých právech, proto rozhodnutí žalovaného napadla v celém rozsahu výroku. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Má zato, že správní orgán porušil § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 téhož zákona, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Porušil také § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, neboť nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Porušil i § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci, a ve svém odůvodnění neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu.
5. Dle žalobkyně správní orgán porušil i ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Dle jejího názoru jí má být mezinárodní ochrana udělena, což prokázala svou věrohodnou výpovědí, když vypověděla, že byla přítomna v místě konání demonstrace, byla zatčena a 10 dnů držena na policejní stanici, následně byla několikrát telefonicky kontaktována z neznámého čísla s tím, že jí kvůli účasti na zmíněné demonstraci bylo vyhrožováno, domnívá se, že jí takto volala policie. Obává se tedy dalších problémů s policií v souvislosti s jejím zatčením za účast na demonstraci, a tedy pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu pro přisuzovaný politický názor a v souvislosti s tím i vzniku vážné újmy podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona.
6. Žalobkyně vyslovila nesouhlas s názorem žalovaného, že desetidenní svévolné zbavení osobní svobody na policejní stanici pro domnělou účast na demonstraci není nic, co by se vymykalo legitimní činnosti státních orgánů a bezpečnostních složek při řešení nepovolených demonstrací. Dle žalobkyně však na svévolném zadržování demonstrantů a následném vyhrožování není nic legitimního, ať byla demonstrace povolena či nikoliv. Naopak se jedná o velmi závažný zásah do práva na důstojnost a osobní svobodu jednotlivce, stejně jako o velmi závažný zásah do svobody projevu a svobody shromažďování. Žalobkyně trvá na tom, že byla podrobena aktu pronásledování pro přisuzovaný politický názor. K tomu poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, čj. 2 Azs 423/2004-81. K otázce důkazního standardu pak poukázala i na rozsudek ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006, ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 5 Azs 66/2008, a ze dne 26. 7. 2018, čj. 7 Azs 162/2018-47, z nichž mimo jiné vyplývá, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, neznamená, že musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2007, čj. 4 Azs 169/2006-47, pak zdůraznila, že není

povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí.

7. Dále žalobkyně namítla, že ačkoliv žalovaný vyvozuje v jejím případě jisté rozpory v porovnání s výpovědí její kamarádky Anar B., z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný mezi podklady pro vydání rozhodnutí protokol o výpovědi této kamarádky nezařadil. Tento podklad není součástí spisového materiálu, pak veškeré úvahy žalovaného vyplývající z porovnání obou výpovědí, je nutné považovat za nepřezkoumatelné. Navíc žalobkyně s tímto podkladem patrně nebyla seznámena a bylo tedy porušeno její právo dle § 36 odst. 3 správního řádu, jehož porušení zakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, a navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně a informace o zemi původu, které považuje za zcela dostatečné. Má zato, že zjistil skutečný stav věci, že se zabýval všemi okolnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení sdělila, a že si opatřil potřebné podklady pro vydání rozhodnutí.
9. Žalovaný připomněl, že v průběhu sepisování žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně prohlásila, že nemá žádné politické přesvědčení a že není členkou žádné politické strany, organizace či hnutí. Dle žalovaného je dostatečným způsobem odůvodněno neudělení azylu žalobkyni dle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť na průběh demonstrace se šla pouze ze zvědavosti podívat, byla zde náhodně, pasivně, vůbec nevěděla, o co se tam jedná. Je tedy zřejmé, že v zemi původu žádná svá politická práva neuplatňovala. V dané věci se také jednalo o nepovolenou demonstraci, při níž byla žalobkyně zadržena policejními orgány na dobu 10 dní (nikoli cíleně), avšak toto ojedinělé zadržení v zemi původu nelze ještě považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Následně žalobkyně nebyla mučena, nebylo s ní zacházeno ani nelidským způsobem, nebyla v této souvislosti vyslýchána či dokonce obviněna. Zmiňované telefonické výhrůžky od policie působí dle žalovaného značně nevěrohodně, nelogicky a účelově, jak je vysvětleno na č. l. 6 napadeného rozhodnutí.
10. Na doplnění žalovaný poukázal na výpověď kamarádky žalobkyně A. B., jež se o těchto událostech vyjadřovala zcela odlišně než sama žalobkyně. Dále připomněl, že žalobkyně opustila Kazachstán s vlastním cestovním pasem, legálně, letecky, bez problémů, z čehož dovodil, že o její osobu nemají příslušné státní orgány žádný zájem. K námitce žalobkyně, že s výpovědí A. B. nebyla seznámena, žalovaný uvedl, že k porušení ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu nedošlo, neboť žalobkyně využila svého práva a s veškerými podklady se odmítla dne 21. 2. 2020 seznámit. Žalovaný v průběhu správního řízení ani nezjistil, že by žalobkyni v zemi původu hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy tak, jak je požadováno v ustanovení § 14a zákona o azylu (č. l. 9 - 10 rozhodnutí). Žalovaný vyslovil nesouhlas i s názorem, že by vydané rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, neboť podle ustálené judikatury NSS v Brně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů takové rozhodnutí, v němž absentují úvahy správního orgánu, na základě kterých tento učinil závěr, jenž je v rozhodnutí vysloven. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno pouze nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro

absenci důvodů či nesrozumitelnost nelze rozhodnutí vůbec meritorně přezkoumat, což však není tento případ.

11. Žalovaný uzavřel, že žalobkyně nebyla v průběhu správního řízení zkrácena na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
13. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 22. 8. 2019 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 26. 8. 2019 poskytla údaje k podané žádosti. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že dne 1. 5. 2019 přijela se známou do Astany, tam probíhaly jakési demonstrace, vůbec nevěděla, o co šlo, a policie ji tam zatkla na 10 dní. Dále uvedla, že v oblasti, kde žila, došlo k výbuchu, a její dům byl zdemolován. Poblíž je vojenská základna, kde stále něco vybuchuje. Uvedla, že od té doby se tam necítila bezpečně.
14. Dne 3. 10. 2019 byl se žalobkyní proveden pohovor. Při něm zopakovala, že dne 1. května 2019 se s kamarádkou rozhodly, že se pojedou podívat do Astany a oslaví svátek prvního máje. V té době ve městě probíhala demonstrace a obě byly zadrženy, a to přesto, že se demonstrace osobně neúčastnily, pouze procházeli kolem. Jednalo se o demonstraci proti současnému prezidentovi, který nastoupil po rezignaci předchozího. Byly zadrženy a omezeny na svobodě po dobu 10 dnů. Podle kazašských zákonů mohou státní orgány osobu zadržet na 10 dnů. Všechny osoby, které se v té době nacházely na demonstraci, byly zatčeny. Žádný oficiální důvod zadržení jí policie neřekla. Když je policisté odvedli do jejich vozidla, snažily se jim s kamarádkou vysvětlit, že nic neudělaly, ale policisté nereagovali. Policie jim nic nevysvětlila a 11. den jim řekli, že jsou volné a můžou odejít. Po dobu zadržení byly na policejní stanici v izolaci, šlo o obvodní policejní stanici, žádný výslech neproběhl, ve společné cele bylo asi 20 lidí. Žalobkyně z ničeho obviněna nebyla, i ostatní lidé z cely byli propuštěni a nic nepodepisovali. Od policie žalobkyni nepřišel ani žádný oficiální dopis. Policie si však vzala jejich telefonní čísla, volala jim a vyhrožovala, že pokud budou mít cokoli proti současné vládě, že je můžou zabít, že budou mít problémy. Tyto telefonáty začaly zhruba po 20. květnu, proběhly 4 až 5 telefonáty, poslední byl 24. června. Žalobkyně uvedla, že volání pokračovalo, ale následně už telefony nebrala, protože jí vždy volali z neznámého čísla a zeptali se, zda je u telefonu osobně, a řekli jí, že jestli se ještě jednou zúčastní demonstrace, že ji opět zatknou, a pokud to bude potřeba, že ji zabijí. K dotazu správního orgánu uvedla, že se jí osobně nikdo nepředstavil jako člen policie, ale že předpokládá, že to bylo policie, protože ta věděla o tom, že byla zadržena na demonstraci. Poslední telefon byl 24. června, kdy ve městě Arys ten den vybuchl vojenský sklad a od té doby ji nikdo nevolal. K dotazu správního orgánu upřesnila, že neznámá čísla už nezvedala, ale i poté měla nějaké zmeškané hovory. Protože pracovala na tržnici, neměla čas telefon brát, často jí také volali zákazníci. Připustila, že neznámé hovory po 24. červnu mohly být i od zákazníků. Jedno takové číslo zvedla, slyšela neznámý hlas, tak hovor ukončila.

15. K dotazu správního orgánu, čeho se obává v případě návratu do vlasti, uvedla, že v Kazachstánu momentálně často probíhají demonstrace, že jí volali a vyhrožovali zabitím, že ve vlasti lidský život nemá velkou hodnotu, zejména pokud měla problémy se státem, že nechce žít ve stresu, že má obavy o svůj život. Obává se, že jí budou znovu volat a znovu vyhrožovat. Vízum si zařizovala přes cestovní kancelář, kde nechala potřebné dokumenty, na konzulát se pak musela dostavit osobně. Pro vyřízení víza právě do České republiky se rozhodla podle toho, jaké vízum bude vyřízeno nejrychleji. S vyřizováním víza problémy neměla. Žádné potíže neměla ani během vycestování z vlasti. Kdyby se vrátila do vlasti a aktivovala zpět své mobilní číslo, zjistili by, že se vrátila. Již byla zatčena na demonstraci a je vedena na seznamu demonstrantů. Uvedla, že i kdyby si vyměnila telefonní číslo, ve městech se každý den konají demonstrace a ona by mohla být znovu zatčena a vedena jako účastník demonstrace, což by bylo již podruhé. Pouze se domnívá, že by mohla mít problémy, o konkrétní hrozbě neví. Její obavy z kazašské policie by přestěhování na jiné místo nevyřešilo, protože v Kazachstánu probíhají demonstrace všude, mohla by být kdekoli zadržena jako účastník, i když by se demonstrace neúčastnila. Jiné problémy se státními orgány ve vlasti neměla, nebyla ani trestně stíhána.
16. Pokud jde o výbuch vojenské základny, žalobkyně uvedla, že k němu došlo 100 km od Šymkentu a zdemolován byl dům, ve kterém vyrůstala. Její příbuzní se museli odstěhovat, v domě měla nějaké osobní věci a doklady. Domnívala se, že by na stáří v domě mohla žít a ukončit bydlení v pronájmu v Šymkentu. Tato událost však k její osobě nemá žádný bezprostřední vztah.
17. Ve správním spise jsou dále založeny listiny, které pro své rozhodování shromáždil žalovaný ohledně aktuální politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Republice Kazachstán, a to Informace OAMP: Kazachstán - Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 27. 6. 2019, a zpráva MZV USA ze dne 13. 3. 2019: Kazachstán – zpráva o dodržování lidských práv v roce 2018.
18. Dne 21. 2. 2020 byla žalobkyni ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve věci.
19. Předmětem soudního přezkumu v projednávané věci je rozhodnutí, kterým žalovaný dospěl k závěru, že u žalobkyně není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu.
20. Krajský soud na úvod předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
21. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nespĺňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

22. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
23. Krajský soud po prostudování správního spisu přezkoumal napadené rozhodnutí z pohledu žalobních námitek a ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu a jí uváděné důvody nelze hodnotit ani jako důvodné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů, jak jsou uvedeny shora pod písm. b) cit. ustanovení. To žalovaný odůvodnil dostatečně na straně 5 až 7 napadeného rozhodnutí.
24. Nutno konstatovat, že žalobkyně žádné skutečnosti o tom, že by vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod v Kazachstánu, za kterou by byla nějakým způsobem postihována, ani neuváděla. Z její výpovědi zcela jasně vyplynulo, že nemá žádné politické přesvědčení, že není nijak politicky aktivní a že ve své vlasti neměla dosud žádné problémy se státními orgány, tedy v jejím případě vůbec nepřipadá v úvahu pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Ostatně své obavy spojovala s pronásledováním pouze z důvodu svého zatčení za náhodnou účast na demonstraci, což v žalobě podřadila pod akt pronásledování pro prisuzovaný politický názor, tj. pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.
25. K tomu krajský soud připomíná, že pronásledování je v § 2 odst. 4 zákona o azylu definováno jako *„závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“*.
26. Podrobnější definici pronásledování obsahuje čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, podle něž je pronásledováním jednání, které je: *„a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).“*
27. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že žadatel o azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí kumulativně splnit následující prvky definice uprchlíka: (1) Musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu). V projednávané věci přichází v úvahu zejména body 2), 3) a 5) citované definice.
28. Posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jelikož přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatelů do země původu. Jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely

doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování. Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem. Zkoumána je možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Z čl. 4 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), pak vyplývá, že pokud vyjde najevo skutečnost ukazující na „*předchozí pronásledování žadatele, jedná se o závažný ukazatel odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy*“.

29. Žalobkyně uvedla, že byla jednou přítomna v místě konání demonstrace, že byla (jako i další účastníci demonstrace) zatčena a 10 dnů držena na policejní stanici a že následně byla několikrát telefonicky kontaktována z neznámého čísla s výhrůžkami, přičemž se domnívá, že jí takto volala policie. Je tedy zřejmé, že při zmíněné demonstraci žalobkyně neuplatňovala svá politická práva a svobody, byla sice na této akci policií zadržena, následně však byla bez dalšího propuštěna, nebyla ani vyslýchána. Lze se tedy přiklonit k názoru žalovaného, že z popisu událostí nevyplynulo nic, co by se vymykalo obvyklé činnosti státních orgánů a bezpečnostních složek při řešení nepovolených demonstrací. Žalobkyně neuvedla, že by byla při zadržení policisty fyzicky napadána, či že by čelila jinému negativnímu jednání ze strany bezpečnostních složek. Žalobkyně poté nebyla ani z ničeho obviněna ani trestně stíhána. Ze své vlasti pak vycestovala naprosto legálně a bez jakýchkoliv potíží.
30. Ze skutečností, které žalobkyně vypověděla, tedy nelze dovodit, že by jí byly státními orgány země původu právě následkem této náhodné účasti na demonstraci prisuzovány názory, za které by byla následně terčem diskriminace či závažného jednání ze strany státních orgánů, které by bylo možno vyhodnotit ve své intenzitě za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ani telefonické výhrůžky, o kterých se žalobkyně pouze domnívá, že byly od policie, rozhodně nesvědčí o cílené represí vůči ní z azylově relevantních důvodů. Jak správně poznamenal žalovaný, žalobkyně před ani po předmětném incidentu neměla ani v úmyslu se jakkoliv politicky angažovat, a pokud by kazašské orgány přesto o žalobkyni měly zájem, měly bezpochyby řadu konkrétních možností, jak ji vyhledat, zadržet či jinak postihnout, což neučinily. V případě žalobkyně se tak nedá hovořit o nátlaku a diskriminaci proti ní ze strany státních orgánů v podobě pronásledování. Nelze proto dosud dospět k závěru, že by byla perzekuována ze strany veřejné moci za (ani připisované) uplatňování politických práv a svobod závažným způsobem, tím méně pak vystavena azylově relevantnímu pronásledování, tj. závažnému porušení základních lidských práv. Její obavy z opětovného zadržení, vyhrožování či zabití jsou proto pouze hypotetické domněnky postrádající reálný základ. Ze stejných důvodů pak není ani přiměřeně pravděpodobné, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování pro zastávání určitých politických názorů (ani z žádného jiného azylově relevantního důvodu).
31. Nutno připomenout, že mezinárodní ochranu ve formě azylu lze udělit pouze osobě, která byla v zemi původu pronásledována ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, nebo má v případě svého návratu do země původu odůvodněný strach

z pronásledování z důvodu rasy, národnosti, pohlaví, náboženství či příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů. V případě žalobkyně však tyto důvody shledat nelze. V této souvislosti lze poukázat rovněž na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, čj. 6 A 709/2001, který uvedl, že „azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“

32. Závěru žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, tedy nelze nic vytknout.
33. Za zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny) i neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť v případě žalobkyně k tomu nebylo opodstatnění. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu žalobkyně v žalobě žádné konkrétní námitky či výhrady nevznesla.
34. Vzhledem k nenaplnění důvodů pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný v odůvodnění napadeném rozhodnutí posuzoval, zda žalobkyně nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak ukládá § 28 zákona o azylu.
35. Žalobkyně v žalobě uváděla, že jí z důvodu problémů s policií v souvislosti s jejím zatčením za účast na demonstraci hrozí vážná újma dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
36. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
37. V odůvodnění této části rozhodnutí vycházel žalovaný rovněž jak z informací sdělených žalobkyní, tak z informací získaných v průběhu správního řízení. Ty lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a žalovaný se vypořádal s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl přitom ke správnému závěru, že tomu tak není (viz strana 9 a 10 napadeného rozhodnutí). Pokud jde o neexistenci hrozby ve smyslu žalobkyní namítaného § 14a odst. 2 písm. b) zákona

o azylu, tj. hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, mimo jiné správně uvedl i to, že článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání je nutno ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva vykládat tak, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 zmíněné úmluvy. Aby bylo možné pokládat trest za ponižující a aplikovat na něj zmíněný článek 3, musí ponížení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Takové nebezpečí přitom lze shledat pouze tam, kde hrozí reálně a bezprostředně, nikoliv tam, kde nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat.

38. Krajský soud znovu připomíná, že žalobkyně ve svých výpovědích sdělila, že se zúčastnila náhodně jedné demonstrace, tam byla zadržena na 10 dní a následně jí bylo telefonicky vyhrožováno. Kromě tohoto ojedinělého incidentu neměla v zemi původu nikdy žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, nebyla vyslýchána, nebyla nikdy z ničeho obviněna ani trestně stíhána, z vlasti odcestovala s vlastním cestovním dokladem a vízem s plným vědomím tamních státních orgánů, aniž by měla jakékoliv potíže. Z jejího popisu uváděných událostí nelze dospět k závěru, že ve vztahu k její osobě došlo ze strany bezpečnostních složek státu k nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání či mučení. A její obavy z opětovného zadržení, vyhrožování či zabití v souvislosti s její náhodnou účastí na jedné demonstraci v případě návratu, tj. obavy z nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání či mučení, je nutno označit za hypotetické a nedůvodné.
39. Krajský soud shledal, že se žalovaný dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona a azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje. Po zhodnocení výpovědí žalobkyně, posouzení motivu jejího odchodu z vlasti a důvodu její žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, ani krajský soud nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle 14a odst. 2 zákona o azylu.
40. Pro úplnost lze poznamenat, že ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru však žalobkyně žádné důvody neuváděla a žalobní námitky nevznesla.
41. Nutno znovu připomenout, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.
42. Žalobkyně v závěru žaloby namítla i to, že žalovaný vyvozuje z její výpovědi rozpory v porovnání s výpovědí její kamarádky A.r B., avšak mezi podklady pro vydání rozhodnutí protokol o výpovědi této kamarádky nezařadil. Proto označila úvahy žalovaného v tomto směru za nepřezkoumatelné. Namítla zároveň porušení jejího práva dle § 36 odst. 3 správního řádu.
43. Krajský soud ověřil, že při seznámení se s podklady rozhodnutí, ke kterému došlo dne 21. 2. 2020, mezi podklady pro vydání rozhodnutí protokol o výpovědi A. B. uveden

nebyl (viz protokol na č. l. 37 správního spisu) a soudu předložený správní spis tento protokol rovněž neobsahuje. Je tedy nutno přisvědčit žalobní námitce, že rozhodnutí žalovaného je tak v části, v níž uvedl, že nemůže pominout skutečnost, že A. B. se o událostech nastalých po předmětné demonstraci vyjadřovala odlišně od žalobkyně (viz strana 6 napadeného rozhodnutí), nepřezkoumatelné. Z kontextu rozhodnutí je však zcela zřejmé, že žalovaný tyto rozpory pouze konstatoval, aniž by z nich následně vyvozoval nevěrohodnost žalobkyní prezentovaného azylového příběhu. Svůj závěr o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni totiž nezaložil na její nevěrohodnosti či nevěrohodnosti prezentovaného azylového příběhu, ale na vyhodnocení všech tvrzení, které sdělila ona sama a posouzení intenzity zásahu bezpečnostních složek vůči ní (jejího zadržení policií), resp. závažnosti takového jednání z pohledu zákona o azylu, a hodnocení reálnosti a důvodnosti jejích obav z pronásledování či hrozby nebezpečí vážné újmy v případě návratu do vlasti. Pokud by totiž napadené rozhodnutí neobsahovalo zmíněný odstavec o rozporech její výpovědi v porovnání s výpovědí její kamarádky, závěr ve věci by nemohl být jiný.

44. Stejně tak vada správního řízení, spočívající v porušení ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, jestliže při úkonu seznámení žalobkyně s podklady rozhodnutí nebyl uvedený protokol o pohovoru s A. B. zařazen do spisu (pokud měl být podkladem pro rozhodnutí), je vadou řízení, kterou je třeba žalovanému vytknout. V daném případě však tato vada neměla ze stejného důvodu vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.
45. Krajský soud při vědomí významu povinnosti správního orgánu poskytnout účastníkům možnost se po ukončení shromažďování podkladů s obsahem spisu seznámit poznamenává, že přes nesporný význam tohoto institutu, není bezpodmínečně nutno na tomto postupu trvat, pokud jde jen o takové podklady, které nejsou pro posuzovanou věc rozhodné. Pokud správní orgán nedá účastníku řízení možnost se před vydáním rozhodnutí k těmto podkladům vyjádřit, resp. seznámit se s nimi, a výrok napadeného rozhodnutí není opřen o tyto důkazy jako způsobilé ovlivnit závěry žalovaného, jedná se sice o procesní pochybení, avšak o procesní pochybení, které nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
46. Lze shrnout, že uvedeným postupem žalovaného tedy žalobkyně nemohla být zkrácena na svých právech natolik, aby to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Shora popsané dílčí pochybení žalovaného se tak ve svém důsledku nijak neprojevilo v konečném a jinak správném závěru ve věci, tj. že žalobkyně nenaplnňuje důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.
47. V této souvislosti žalobkyně namítla i to, že není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky, než vlastní věrohodnou výpovědí, a že je povinností správního orgánu, aby v případě pochybností shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele vyvracejí či zpochybňují.
48. K uvedené námitce krajský soud opakuje, že v posuzované věci nešlo o věrohodnost výpovědi žalobkyně, ale správní orgán jí tvrzené skutečnosti a důvody vyhodnotil (správně) jako azylově nerelevantní.
49. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal takové vady správního řízení, které by mělo za následek nezákonnost rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu),

přičemž žalovaný srozumitelně a dostatečně odůvodnil, proč žalobkyni nebylo možno udělit některou z forem mezinárodní ochrany.

V. Závěr a náklady řízení

50. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
51. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. července 2021

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně